

## PIT-y 2017

Znak jakości przyznany CBOS przez  
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej  
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa  
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl  
<http://www.cbos.pl>  
(48 22) 629 35 69

Co roku w maju badamy kilka kwestii związanych ze składaniem deklaracji podatkowych. W ostatnim sondażu<sup>1</sup> zapytaliśmy, w jaki sposób Polacy do tego zobowiązani złożyli PIT-y. Interesowało nas również, czy podczas wypełniania deklaracji korzystali z pomocy innych osób, programów komputerowych, wypełnionego formularza podatkowego (PFR) lub możliwości sporządzenia zeznania podatkowego przez urząd skarbowy. Zbadaliśmy także, na ile rozliczanie PIT-ów sprawia ankietowanym trudności.

## SPOSOBY SKŁADANIA ZEZNAŃ PODATKOWYCH

Przeważająca część Polaków zalicza się do grona osób, które powinny do końca kwietnia samodzielnie rozliczyć się z urzędem skarbowym za zeszły rok. Niemal dwie trzecie badanych (63%) zrobiło to osobiście, a nieco więcej niż co piąta osoba (21%) za pośrednictwem zakładu pracy lub ZUS-u. Jeden na dziesięciu respondentów nie rozliczył się, ponieważ nie musi płacić podatku, a 6% osób nie zrobiło tego z innych powodów. Wyniki te są niemal takie same jak przed rokiem.

**TABELA 1**

Czy należy Pan(i) do osób, które powinny do 30 kwietnia samodzielnie rozliczyć się z urzędem skarbowym za rok 2017?	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	V '00	V '01	V '02	V '03	V '05	V '06	V '07	V '08	V '09	V '10	V '11	V '12	V '13	V '14	V '15	V '16	V '17	V '18
	w procentach																	
Tak	58	59	59	57	61	62	57	57	63	58	60	59	64	62	62	59	64	63
Nie, ponieważ zeznanie składa za mnie mój zakład pracy bądź ZUS	20	20	19	18	18	19	20	21	19	21	19	19	16	18	20	21	20	21
Nie, ponieważ nie muszę płacić podatku	18	17	18	16	14	12	12	14	12	14	15	14	14	13	12	14	10	10
Nie, z innych powodów	4	4	4	8	7	7	11	8	6	7	6	8	6	7	6	6	6	6

Osoby nieskładające zeznania podatkowego to najczęściej uczniowie i studenci (69% z nich nie płaci podatków lub nie złożyło zeznania z innego powodu), rolnicy (68%) oraz gospodynie domowe (46%). Z kolei niemal powszechnie samodzielnie z urzędem skarbowym rozliczają się pracownicy usług

<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (336) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 10–17 maja 2018 roku na liczącej 1121 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

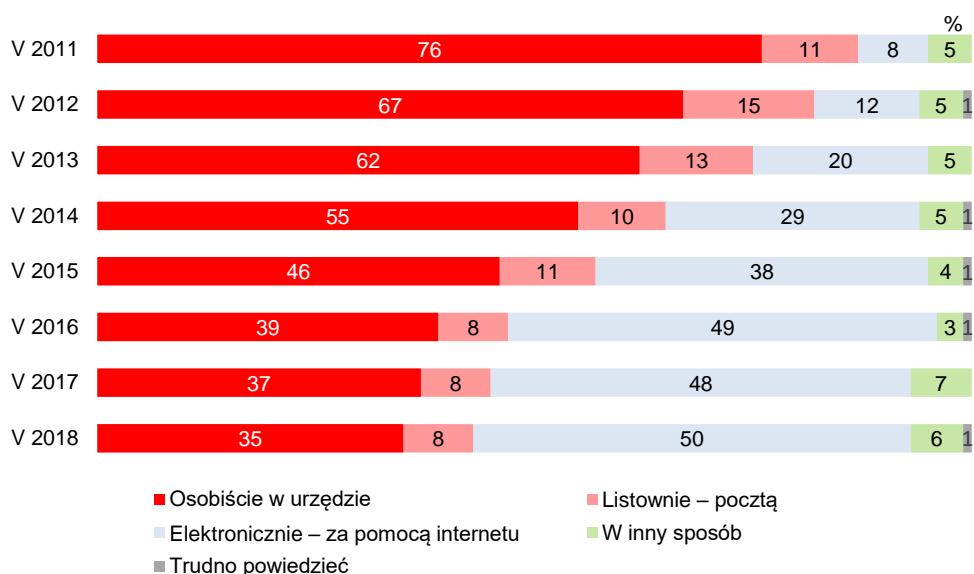
(98%), średni personel i technicy (98%), pracownicy administracyjno-biurowi (96%) oraz pracownicy instytucji publicznych (95%) – zob. tabelę aneksową 1.

Już połowa osób składających PIT samodzielnie zrobiła to przez internet. Odsetek ten wzrósł gwałtownie między rokiem 2015 a 2016 i w ostatnim czasie nadal powoli się zwiększa. Jednocześnie maleje liczba badanych deklarujących, że składali zeznanie podatkowe osobiście w urzędzie – w tym roku było to 35% podatników samodzielnie rozliczających się z urzędem skarbowym. Nie zmienił się w stosunku do zeszłego roku odsetek osób wysyłających zeznanie pocztą (8%) i niemal tyle samo ankietowanych, ile w 2017 roku złożyło deklarację podatkową w inny sposób (6%).

#### WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM

CBOS

RYS. 1. W jaki sposób składał(a) Pan(i) / składali Państwo tegoroczne zeznanie podatkowe?



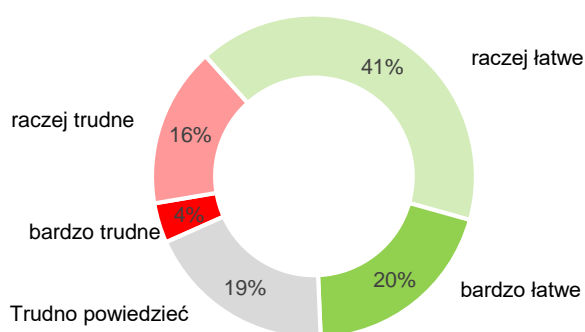
Zeznanie podatkowe osobiście w urzędzie składają częściej niż pozostali badani powyżej 65 roku życia (48%), z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (51%) oraz pracujący w prywatnym gospodarstwie rolnym (65%). Za pomocą internetu zdecydowanie częściej deklarację złożyli respondenci z wyższym wykształceniem (60%), kadra kierownicza i specjaliści (65%), pracownicy administracyjno-biurowi (61%), pracujący na własny rachunek (58%) oraz uczniowie i studenci (58%). Listownie częściej niż pozostali swoją deklarację dostarczyli do urzędu skarbowego podatnicy w wieku 55–64 lata (14%), ankietowani z miast liczących do 20 tys. mieszkańców (16%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (15%) oraz robotnicy wykwalifikowani (14%) – zob. tabelę aneksową 2.

## TRUDNOŚCI Z ROZLICZENIEM

Większość osób samodzielnie rozliczających się z urzędem skarbowym uważa, że było to łatwe (61%), a dla co piątego badanego z tej grupy wypełnienie i złożenie PIT-u okazało się trudne (20%), przy czym tylko dla 4% osób – bardzo trudne. Niemal jednej piątej sięga odsetek Polaków niemających zdania w tej sprawie.

CBOS

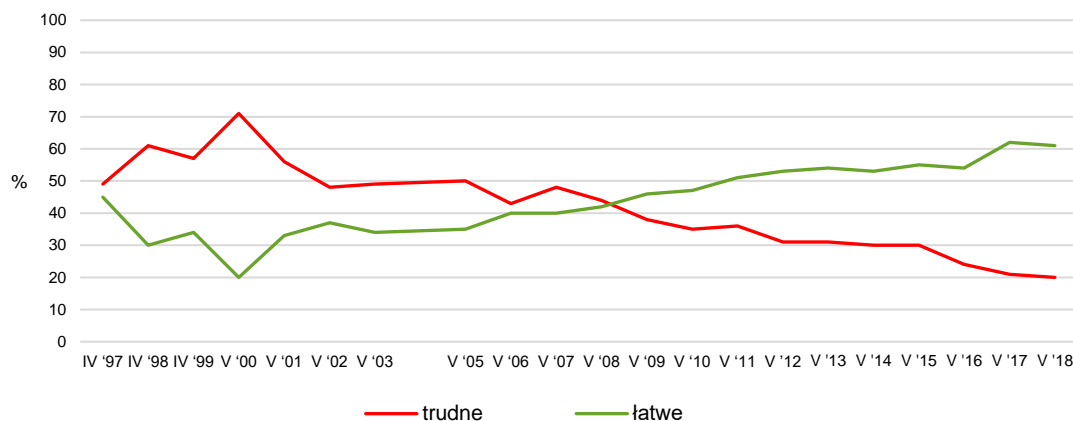
RYS. 2. Jak Pan(i) ocenia, czy rozliczenie rocznego zeznania podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i) / Państwa:



W porównaniu z ubiegłym rokiem nieznacznie zmalał udział badanych, dla których rozliczenie PIT-u było bardzo trudne (z 6% do 4%), a wśród respondentów, dla których wypełnienie deklaracji było łatwe, nieznacznie wzrósł odsetek odpowiedzi „raczej łatwe” (z 38% do 41%), a zmalała częstość odpowiedzi „bardzo łatwe” (z 24% do 20%). Charakter zmian jest więc niejednoznaczny, ale należy podkreślić, że są one niewielkie.

Analizy prowadzone w dłuższej perspektywie pokazują, że rozliczenie zeznania podatkowego staje się dla Polaków coraz łatwiejsze. Od 2009 roku opinie, że składanie deklaracji nie sprawia problemów, dominuje nad przekonaniem, że jest to trudne i różnica ta stale się powiększa. Obecny wynik wpisuje się w ten trend.

RYS. 3. Jak Pan(i) ocenia, czy rozliczenie rocznego zeznania podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i) / Państwa:



Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Do 2016 roku treść pytania brzmiała: Jak Pan(i) ocenia, czy wypełnienie formularza podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i) / Państwa: ...

Trudności w przygotowaniu zeznania podatkowego częściej niż pozostali deklarują mieszkańcy wsi (27%), osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (32%) oraz zasadniczym zawodowym (33%), gospodynie domowe (29%) i badani o dochodach poniżej 900 zł na osobę w gospodarstwie domowym (30%). Największą łatwość w rozliczeniu PIT-u mają pracownicy administracyjno-biurowi (81%), uczniowie i studenci (75%) oraz podatnicy z miast liczących od 100 do 499 tys. mieszkańców (77%) – zob. tabelę aneksową 3.

Podczas przygotowania zeznania podatkowego połowa Polaków korzystała z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych (50%) – oznacza to spadek o 4 punkty procentowe w stosunku do ubiegłego roku. Co trzeci badany wspomagał się radami fachowego doradcy (33%) i wynik ten praktycznie nie zmienił się w ciągu ostatniego roku. Zwiększyła się natomiast grupa osób, które korzystały z programów komputerowych dostępnych w internecie lub na płytach (30%, wzrost o 4 punkty procentowe). Niemal co czwarty podatnik (23%) skorzystał z możliwości sporządzenia zeznania podatkowego przez urząd skarbowy, a co dziewiąty (11%) korzystał z usługi wstępnie wypełnionego formularza podatkowego (PFR). W sumie z nowych rozwiązań, do których zalicza się wnioski online, wstępnie wypełniony formularz i programy komputerowe, korzystało 47% podatników. To niemal tyle samo ile w poprzednim roku (46%).

Z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych częściej niż pozostali korzystali najmłodsi ankietowani (72% osób w wieku 18–24 lata), a także osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (67%) oraz renciści (67%). Usługi fachowych doradców najczęściej deklarowali pracujący na własny rachunek (72%), częściej niż pozostali korzystali z nich także rolnicy (58%) i gospodynie domowe (42%). Wniosek PIT-WZ, umożliwiający sporządzenie zeznania podatkowego przez urząd skarbowy, relatywnie częściej składali przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (40%), respondenci pracujący w prywatnym gospodarstwie rolnym (36%) lub

w instytucji państwowej, publicznej (31%). Wstępnie wypełniony formularz podatkowy (PFR) był wykorzystywany przy rozliczeniu najczęściej przez badanych w wieku 25–34 lata (16%), pracowników usług (19%), kadre kierowniczą i specjalistów z wyższym wykształceniem (17%), a także osoby o dochodach *per capita* mieszczących się w przedziale 1800–2499 zł (16%). Ostatnią z badanych form wsparcia przy rozliczeniu deklaracji podatkowej – programami komputerowymi dostępnymi w internecie lub na płytach – częściej niż pozostali posługiwali się mieszkańcy ponadpółmilionowych miast (50%), badani z wyższym wykształceniem (41%), pracownicy administracyjno-biurowi (46%) i kadra kierownicza oraz specjaliści (46%) – zob. tabele aneksowe 4–8.

TABELA 2

Czy przygotowując swoje rozliczenia podatkowe:	Odpowiedzi twierdzące podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (według terminów badań)									
	V '09	V '10	V '11	V '12	V '13	V '14	V '15	V '16	V '17	V '18
N=	676	578	712	601	707	661	645	643	658	704
	w procentach									
– korzystał(a) Pan(i)/ korzystali Państwo z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych	46	51	48	48	49	52	48	43	54	50
– korzystał(a) Pan(i)/ korzystali Państwo z pomocy fachowych doradców	27	27	28	24	26	29	28	27	34	33
– złożył(a) Pan(i)/ złożyli Państwo online wniosek PIT-WZ, korzystając z możliwości sporządzenia zeznania podatkowego przez urząd skarbowy	-	-	-	-	-	-	-	-	20	23
– korzystał(a) Pan(i)/ korzystali Państwo z usługi wstępnie wypełnionego formularza podatkowego (PFR)	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
– korzystał(a) Pa(i)/korzystali Państwo z innych programów komputerowych dostępnych w Internecie lub na płytach	22	31	31	34	38	40	42	40	26	30

Na koniec warto dodać, że wypełnianie zeznania podatkowego okazuje się najłatwiejsze dla podatników korzystających z programów komputerowych dostępnych w internecie lub na płytach. Wśród nich 86% osób deklaruje, że rozliczenie PIT-u było łatwe. Również większość ankietowanych korzystających z innych nowych rozwiązań (formularz PFR lub wnioski online PIT-WZ) uważa wypełnienie zeznania podatkowego za łatwe. Relatywnie najtrudniejsze jest to dla osób deklarujących korzystanie z pomocy fachowych doradców lub kogoś z rodziny czy znajomych (odpowiednio 31% i 24% wskazań odpowiedzi „trudne”). Badani mniej zaznajomieni z nowoczesnymi technologiami to osoby, którym rozliczenie PIT-u sprawia większe trudności – w dużej mierze gorzej wykształcone oraz wykonujące zawody związane bardziej z pracą fizyczną niż umysłową.

TABELA 3

Odpowiedzi podatników:	Jak Pan(i) ocenia, czy rozliczenie rocznego zeznania podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i) / Państwa:		
	trudne	łatwe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– korzystających z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych	24	50	26
– korzystających z pomocy fachowych doradców	31	40	30
– korzystających z usługi wstępnie wypełnionego formularza podatkowego (PFR)	19	76	5
– którzy złożyli online wniosek PIT-WZ	17	74	9
– korzystających z innych programów komputerowych dostępnych w Internecie lub na płytach	11	86	4

\*\*\*

Polacy chętnie korzystają z ułatwień w rozliczaniu się z urzędem skarbowym. Już tylko co trzecia osoba osobiście dostarcza PIT do placówki, a połowa Polaków robi to przez internet. Badani wspomagają się przy tym różnego rodzaju możliwościami związanymi z nowoczesnymi technologiami. Najbardziej znaną spośród nich jest skorzystanie z programów komputerowych dostępnych na płytach lub w internecie. Są jednak grupy społeczne, dla których rozliczenie i złożenie deklaracji podatkowej jest trudne, a składają się na nie osoby mniej biegłe w posługiwaniu się nowymi technologiami.

Opracowała

Marta Bożewicz